

แนวโน้มโครงสร้างประชากรไทย และความท้าทายด้านประชากร

ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็น **"สังคมสูงวัย (Ageing Society)"** ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 10.4 ของประชากรทั้งประเทศ ในปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่ **"สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete-aged Society)"** คิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะเข้าสู่ **"สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society)"** คิดเป็นร้อยละ 30 ในปี พ.ศ. 2579 โดยการเปลี่ยนแปลงประชากร ส่งผลท้าทายต่อเศรษฐกิจและสังคมในทุกมิติ อาทิ

อนาคตคนวัยทำงานจะน้อยลง ในขณะที่วัยผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น มีการใช้สวัสดิการมากขึ้น แต่มีเงินเข้ากองทุนด้านสวัสดิการน้อยลง ทำลายต่อระบบเงินบำนาญและสวัสดิการอื่น ๆ ที่พึงได้รับ

ท้าทายต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจและสภาพทางการเงินการคลังของประเทศ รวมถึงความยั่งยืนของระบบการเงินของครัวเรือน เช่น ภาระหนี้ครัวเรือน และผู้มีรายได้น้อย

ท้าทายต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ การได้รับการศึกษา การทำงาน ระบบบริการสุขภาพที่เหมาะสม การดูแลระยะยาว ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับคนทุกวัย มั่นคงและปลอดภัย

แม้รัฐบาลได้ส่งเสริมนโยบายการมีบุตรเพื่อเพิ่มจำนวนประชากร แต่การเพิ่มจำนวนประชากรไม่ใช่คำตอบเดียวของการรับมือต่อความท้าทายดังกล่าว **เพราะสิ่งสำคัญคือการพัฒนาประชากรที่มีคุณภาพ** ซึ่งต้องอาศัยการดำเนินการแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงการพัฒนาคอนตลอดช่วงวัย

พัฒนาความมั่นคง ครอบครัวไทย ผ่านพื้นที่ภัย วิกฤตประชากร

การที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด ก่อให้เกิดความกังวลด้านกำลังแรงงานที่ลดลง อย่างไรก็ตาม สังคมไทยยังมีแรงงานจำนวนมากที่ไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ดังนั้น การเกิดและการเติบโตในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ การได้รับการศึกษาและการฝึกทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานตามยุคสมัย ตลอดจนการเตรียมความพร้อมสู่การสูงวัย จึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการสร้างประชากรคุณภาพ

ด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการรับมือกับความท้าทายด้านประชากร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีกำหนดจัด

การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติ "พัฒนาความมั่นคงครอบครัวไทย ผ่านพื้นที่ภัยวิกฤตประชากร"

ในวันที่ 7 มีนาคม 2567 เวลา 08.00 - 14.00 น.
ณ ห้องเพลนารี ฮอลล์ 1 ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

เพื่อร่วมระดมความคิดเห็น ออกแบบนโยบาย มาตรการและขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาความมั่นคงครอบครัวสู่ความมั่นคงของมนุษย์ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาครอบครัว อาทิ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ กิ่งของหน่วยงานไทยและองค์การระหว่างประเทศ โดยมี นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธาน

มาตรการและแรงจูงใจ ในการขับเคลื่อน งานด้านผู้สูงอายุ

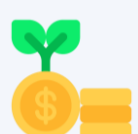

วิกฤตจำนวนประชากรลดลง จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ภาครัฐต้องเร่งกำหนดมาตรการและแรงจูงใจในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งแบ่งเป็น 5 มิติ ดังนี้

มิติสังคม

สร้างระบบสนับสนุนครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุ สร้างผู้บริบาลและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน

มิติเศรษฐกิจ

ส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุเพื่อเสริมความมั่นคงทางรายได้ พัฒนาระบบบริการและผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุ (Silver Economy) ยกระดับภูมิปัญญาผู้สูงอายุต่อยอดพลัง Soft Power สู่ผู้ประกอบการดิจิทัล

มิติสุขภาพ

ส่งเสริมสุขภาพให้คนไทยมีสุขภาพดีให้มากที่สุด จัดให้มีศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยระยะกลาง (Intermediate Care)

มิติสภาพแวดล้อม

ส่งเสริมการมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและปลอดภัย ส่งเสริมระบบขนส่งมวลชนสาธารณะที่ปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ

มิติเทคโนโลยีและนวัตกรรม

สนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมนวัตกรรมด้านผู้สูงอายุ

คำศัพท์น่ารู้

ภาษาไทย

โครงสร้างประชากร (น.)
สังคมสูงวัย (น.)
สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (น.)
สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (น.)
สวัสดิการ (น.)
การเติบโตทางเศรษฐกิจ (น.)
ครัวเรือน (น.)
มาตรการ (น.)
ความมั่นคงทางรายได้ (น.)
วิกฤตประชากร (น.)

ภาษาอังกฤษ

population structure (n.)
ageing society (n.)
complete-aged society (n.)
super-aged society (n.)
welfare (n.)
economic growth (n.)
household (n.)
measure (n.)
income security (n.)
population crisis (n.)

แหล่งที่มาของข้อมูล :

- สรุปประเด็นการเสวนาความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรต่อความมั่นคงของมนุษย์ในประเทศไทย โดย สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- มาตรการและแรงจูงใจในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ โดย กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ